

לא רק השקעה כספית: מה עומד מאחורי המסר של מוג'תבא לחיזבאללה

06.04.2026 | ד"ר יוסי מנשרוף written by

ממקום מחבוא, שם הוא לפי המדווח מחלים מפציעתו במתקפה הישראלית, מתחיל מוג'תבא ח'אמנהאי לנהל באופן חלקי את המשטר האיראני בעידן שלאחר אביו. פעילותו, חרף פציעתו, נחשפה בין היתר במסר ששיגר שר החוץ האיראני עראקשי לויטקוף, לפיו מוג'תבא אישר לו לקדם מגעים עם ממשל טראמפ לסיום המלחמה, כפי שדווח כבר ב-24 במרץ. שלא במקרה, מבין כל מסרים התנחומים שקיבל לאחר חיסול אביו, מוג'תבא בחר (ב-1 באפריל) לשלוח דווקא לחיזבאללה את האיגרת הראשונה שהוא מפנה לגורם מחוץ לאיראן מאז מונה לרשת את אביו. מדובר באחד ממסריו הראשונים של מוג'תבא כמנהיג, לאחר שבמסר הראשון הבהיר שהמינויים שביצע אביו תקפים, ובמסר השני (ב-20 במרץ, לכבוד ראש השנה הפרסי) הוקיר את התנערות הבייס החברתי של המשטר מ"ניסיון ההפיכה" שבצעו ארה"ב וישראל באיראן, לדבריו, באמצעות מחאת ינואר 2026 במדינה. נראה שבמסר לנעים קאסם מבקש מוג'תבא לאותת בכמה רבים על כוונותיו, כפי שינותח להלן.

הערכה לחיזבאללה על הצטרפותו למלחמה והכרה במעמדו הבכיר בציר ההתנגדות

ראשית, ברצונו להביע הערכה לחיזבאללה, על שהצטרף למלחמה למרות המחיר הקשה שכרוך בהחלטה זו. חיזבאללה למעשה כרת גט כריתות עם מדינת לבנון, שספק אם יוכל לגשר עליה. כעת יחסי חיזבאללה-מדינת לבנון הגיעו לשפל, וראשי המדינה חשים נבגדים לאחר שלדבריהם חיזבאללה התחייב בפניהם לא לגרור את לבנון למלחמה נוספת. עם זאת, למרות הטלטלה הקשה שהמלחמה גרמה לשיעים בכפרי הדרום, נראה שחיזבאללה מצליח לשמר את התמיכה שלו בקרב הבייס החברתי שלו, גורם שהינו חשוב מאוד עבורו להמשך קיומו. תמיכת מוג'תבא בחיזבאללה נועדה לסייע לחיזבאללה להתמודד מול האתגרים שמציבה בפניו החלטתו להצטרף למלחמה, מול מדינת לבנון ומול הבייס.

שנית, מוג'תבא מבקש לאותת על המקום הבכיר שנותר לחיזבאללה במערך השלוחים של איראן. זאת על אחת כמה וכמה, לאחר שהוכיח את דבקותו המוחלטת בפטרון האיראני, וגרר את לבנון למלחמה נוספת נגד ישראל אף שזו טרם החלה להתאושש מהמחירים הקשים של "חיצי הצפון", ולמרות ההתנגדות הנחרצת של מדינת לבנון למהלך. נראה גם שהתמהמהותם של החות'ים להצטרף למלחמה הנוכחית פגעה ביוקרתם בעיני טהראן, הגם שהם שדרגו את מעמדם בציר ההתנגדות כתוצאה מהשתתפותם במלחמת "חרבות ברזל".

הקמת ערוץ אישי מול נעים קאסם לאור הצורך ההדדי של איראן וחיזבאללה זה בזו

לצד זאת, לאחר שח'ומיני ועבאס מוסוי הובילו את דור המייסדים של היחסים העמוקים

והאידיאולוגיים בין איראן לחזבאללה, ח'אמנהאי ונסראללה יצקו תוכן פרסונלי ביחסים האלו, מה ששדרג את היחסים בין איראן לפרוקסי הלבנוני שלו והעניק להם קומה נוספת. כעת, נראה שמג'תבא מבקש להקים ערוץ אישי עם נעים קאסם. הקשרים האישיים בין הצדדים חשובים למדי הן לאיראן והן לחזבאללה משום שהם מהווים את המסגרת הבכירה ליחסים בין המפקדים הביטחוניים. בנוסף הם גם משמשים תשתית לפעילות מערך הדעוה מול הבייס החברתי של איראן וחזבאללה. דמויותיהם של ח'ומיני ושל ח'אמנהאי ומלאו תפקיד חשוב בקשר בין חזבאללה לאיראן, הן בפן הדתי והן בפן האידיאולוגי.

כעת, הקשרים בין נעים קאסם למג'תבא חשובים לשני הצדדים כדי שחזבאללה ישתמש בדמותו של מג'תבא במערך הדעוה שלו, כמוביל ומעניק החסות לציר ההתנגדות. מאידך, ההכרה של חזבאללה במג'תבא כאיתאללה חשובה למשטר האיראני, במסגרת המוטיביציה של המשטר להוכיח את כשירותו של מג'תבא לתפקיד, חרף הבעייתיות הכרוכה במינויו. כזכור, ח'ומיני הצהיר בעבר שהאסלאם מתנגד לירושת המשטר מאב לבן, וזה היה אחד העוגנים שמשו אותו להתנגד למונרכיה הפהלוית. לצד זאת, על רקע הטענות שרווחו באיראן לאורך השנים, לפיהן מג'תבא נערך לרשת את אביו, הדגישו בכירים וכלי תקשורת באיראן, שח'אמנהאי מתנגד לכך בתוקף. בהתאם לכך, לפי המדווח, פעל עלי-אסער' חג'אזי, ראש לשכתו של ח'אמנהאי האב, לסיכול מינויו של מג'תבא, במגעים החשאיים שקיימה מועצת המומחים לאחר חיסול ח'אמנהאי. לפיכך מקורבי מג'תבא פועלים כעת לפי הנטען להדחתו מהתפקיד. על רקע הדברים, גוברת חשיבות התמיכה מצד חזבאללה במג'תבא כאיתאללה וכמנהיג.

איתות לחזבאללה להמשיך במאמץ המלחמתי

במסרו, מוג'תבא מוקיר את השהידים שחזבאללה הקריב לאורך השנים, ומאותת על הצורך שחזבאללה ימשיך בניסיונו למתוח עד הקצה את מערכות היירוט וההגנה של ישראל, ובכך לסייע לאיראן, לצד החות'ים שהצטרפו לאחרונה למלחמה. לעומת המליציות העיראקיות שהחלו בשבוע האחרון לשגר פעילים לאיראן, לבקשת המשטר, כדי לסייע בדיכוי מחאה עממית לכשתתחדש, טהראן צריכה את חזבאללה בחזית הנוספת שהארגון פתח מול צה"ל.

סטירת הלחי למתנגדי המשטר באיראן

בנוסף, בימים אלה אין לשכוח את ציבור מבקרי ומתנגדי המשטר באיראן, שהינו הרוב הדומיננטי במדינה, למרות שקולו מושתק בהתאם לחסימות האינטרנט במדינה. המסר של מג'תבא הוא גם סטירת לחי לציבור הזה, שאחת הסיסמאות שהוא חרט עד דגלו היא "לא עזה, לא לבנון, אקריב נפשי עבור איראן." המחויבות שמביע מג'תבא להמשיך בסיוע לחזבאללה כוללת מיליארדי דולרים שהציבור האיראני דורש שישקיעו בו, לצד דרישתו לחופש פוליטי. המסר מבטיח למעשה שמג'תבא אינו מתכוון לשנות את מדיניותו של אביו, אלא אדרבא, בצל המצוקה אליה נקלע המשטר, הוא נדרש להסתמך יותר ויותר על המליציות השיעיות הזרות, שיסייעו לו לדכא התקוממות לאומית באיראן, לכשתקום.

האתגר ליחסי איראן-חזבאללה בעידן מג'תבא

למרות כל האמור, חיסול ח'אמנהאי יכול לאתגר את יחסי חזבאללה עם פטרוננו האיראני. למרות הציות האידיאולוגי, שנשען על תפקידה המשמעותי של איראן בהקמת חזבאללה, וחרף הקירבה הדתית בין שני הצדדים, והחסות המקיפה שאיראן פרסה על חזבאללה לאורך השנים, לדמותו של ח'אמנהאי היה מקום רב בהשפעה האיראנית על חזבאללה. כך, נסראללה נהג לשבח את ח'אמנהאי ולתאר את ראייתו המפוכחת ותבונתו יוצאת הדופן. במסגרת ההערצה לח'אמנהאי, נסראללה סיפר בעבר בהערצה על החלטות מכריעות וניווט דרכם של איראן וחזבאללה, שקיבל ח'אמנהאי, בצמתים היסטוריים מכריעים. בין הצמתים הללו הוא הזכיר את ועידת מדריד ב-1991, המו"מ בין ישראל לסוריה במחצית שנות התשעים, הפלישה האמריקאית לאפגניסטן ב-2001 ולעיראק ב-2003, ומלחמת לבנון השנייה ב-2006. כעת, יידרש מג'תבא למלא את החלל שהותיר אביו ביחסי איראן-חזבאללה, ולנסות ולבנות את הקומה הנוספת ביחסים אלו, בשאיפה להבטיח השפעה מקסימלית של איראן על חזבאללה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 05 באפריל 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.